

- יעקב על הרכב הממה ומכנהו, על מפירי המשמעת. דיבר כבר עם יצחק רבין, שדמי, ועוד חמשה. כולט מצטערים על המעשה, מבינים חומרתו, מבטיחים שהדבר לא ישנה, ביחוד רבין. עשו זאת מהוך להץ אנשיהם. מתנגד לכינוס מפקדים גבהים לכבודו.

22.10.49, שבת, כ"ט חשרי.

בא יוסף קרקובי - רוצה לעזוב השרות. ^{נחעלף} ~~צא~~ בעבודה זו. אין מעמד לעובדי החרבות. ביטלו קציני החרבות והחפיד הוסל על המפקדים. הסברתי לו חשיבות הפעולה החינוכית בצבא החדש והכחות הגדולים שזה ידרוש. שאלתיו על אנשי רוח צעירים שיחאימו לעבודה.

השנה הראשונה תהיה כולה מוקדשת לחינוך ליסוד הלשון, מינימום השכלה, הכשרה חקלאית, הקניית מקצוע. דרוש מילון מינימלי (של 800-אלף מלים) שיהיה חובה על כל חייל שאינו יודע הלשון, מינימום של היסטוריה יהודית בתמציתה ידיעת הארץ, ידיעת יסודית על העם העברי בימינו, השכלה חברתית מינימלית. ביקשתיו לחפש חבר עובדים.

- שאול בא והביא בשורות איוב מעיראק. אוסרים אנשי הגנה ועליה ומענים אותם. לפי שעה לא "דיברו". נפלה אימה על כל הקהלה. יעצתי למנות לאבן שיברר אפשרות מעולה באו"מ, כמועצה במחון, כביח משפט כהג, התערבות ידידים כלפי ממשלת עיראק והפעלת ידידים בחברות נפט שישפיעו על הממשלה העיראקית. יש גם לחשוב על פעולה ישירה.

– אה"צ יצאתי לגבעה כרנר. שטעתי חלק מהוויכוח על חינוך ותרבות. כשאנשי ספ"מ בקבוץ מדברים על עליה – הם מחכוונים להצטרפות עולים לקבוץ. כשהם אומרים קליסת עליה – מירושה קליסת עליה בקבוץ. בפועל אין להם דאגה אחרת מאשר (למי גיסוח אחד הנואמים) כיבוש העם היהודי לקוממנה.

ראיתי התערוכה – עשויה כטוב טעם. מלאכת ארקלמה למדו – וגם זו לשובה. אין לזלזל גם בכך.

בערב יצאתי לירושלים.

בערב בא אצלי דינבורג. שוחחתי איתו על הרכב המועצה לתרבות. מוצעים: דונבורג, גובר, אולגודורף או רסנר, מאנשי המדע. ביקשתי אחד או שניים מהצעירים. מהסופרים: יזהר, לאה גולדברג, ברש ועוד אחד. הלוי מאולם השיארוסון. דיברנו גם על העמדת בית רוטנברג לרשות הנחל. דינבורג רוצה גם לנוער – אינו חופס שכל הנוער יהיה עכשיו בנחל, ו"הצבא" מירושן הנוער. הילל את ריינהולד שהזמנתי לשיחה.

– בחשק בא ריינהולד. 14 שנה בארץ. בא פברלין. שרת 5 שנים בבריגדה, עכשיו כשנתיים בצבא. גטר ספיגריון המורים, לומד עכשיו באוניברסיטה, משמש קצין מכצעים אצל מישראל. עבד בהכשרת עולי ארצות אנגלו-סכסיות שבאו לשנה לארץ – רוצה להמשיך בעבודה זו. עבודה זו נראית לו חשובה מאוד, אבל הצעת יעקב שהוא יהיה מפקד בדנע נראית לי אף היא. ביקשתי להזמין אותי למגישה עם 10-15 צעירים, חלמידי אוניברסיטה שהיו בצבא, בעלי יכולת חינוכית לברר שאלת החינוך בנוער ובצבא, יעשה זאת במשך שבוע.

– התחלתי לגסס הוראות למטה.